

Večernik

Leto V. (XII.), štev. 142

Maribor, petek 26. junija 1931

»JUTRA«

Zha a razun nede je n praznikov vsak dan ob 16. ur
Račun pri poštnem ček zav. v Ljubljani št. 11.409
Vila mesečno prebrman v upravi ali po pošti 10 Din, dostavljen na dom pa 12 Din

Telefon:
Uredn. 2440 Uprava 2455

Uredništvo in uprava: Maribor, Aleksandrova cesta št. 13
Oglasi po tarifu
Oglase sprejema tudi oglasni oddelk »Jutra« v Ljubljani, Prešernova ulica št. 4

Jugoslavija in Hooverjeva akcija

NAČELNA IZJAVA POSLANIKA DR. PITAMICA — JOUNGOVA POGODBA
MORE OSTATI NESPREMENJENA. —

BEOGRAD, 26. junija. Kakor smo že poročali, se je zglasil pri ameriškem zunanem uradu jugoslovanski poslanik dr. Pitamic in obrazložil stališče jugoslovanske vlade v vprašanju revizije Joungove pogodbe in predloga predsednika Hooverja za odgoditev nemških reparacijskih plačil.

Pri tej priliki je izjavil poslanik dr. Pitamic, da sprejema Jugoslavija v načelu Hooverjev predlog, vendar pa mora pri tem opozoriti ameriško vlado na nekaj važnih dejstev. Vprašanje revizije ali odgoditve nemških reparacijskih plačil ni samo vprašanje sanacije nemških financ, temveč splošno evropsko vprašanje, ki posega tudi v najbitnejša vprašanja jugoslovanskih državnih interesov. Zaradi tega pričakuje in želi jugoslovanska vlada, da se pri reševanju tega vprašanja upoštevajo tudi interesi Jugoslavije in uravnovesijo z interesi ostalih prizadetih držav. Jugoslavija preime letno na račun nemških reparacij skoro dve milijardi dinarjev, ki služijo v veliki večini še ve-

dno za obnovo po vojni opustošenih pokrajin, za plačilo vojne škode in izplačevanje invalidskih rent.

S podpisom Joungove pogodbe je prevzela Jugoslavija obveznosti tako napram lastnim državljanom, kakor napram državam upnicam, katere je vedno točno in v redu izpolnjevala. Z ustavitvijo ali odgoditvijo nemških reparacijskih plačil bi prišla pri izpolnjevanju teh obveznosti v zelo težak položaj, ki bi pričel ogrožati celo njeno gospodarsko obnovo. To pa bi bilo vsekakor docela nasprotno, kar želi doseči predsednik Hoover s svojo akcijo.

Po mnenju jugoslovanske vlade morajo ostati temelji Joungove pogodbe neokrnjeni. Treba pa je le najti način, da se prebrodi sedanje kritično stanje brez nevarnosti za katerokoli prizadetih držav. Jugoslavija je vedno bila in je še pripravljena prenesti za pomirjenje in konsolidacijo Evrope tudi težke žrtve, ki pa morajo biti v sorazmerju z žrtvami ostalih držav.

Prihod naših izseljencev

LJUBLJANA, 26. junija. Danes dopoldne je dospela večja skupina Jugoslovancev, ki so se svoj čas izselili v Ameriko, semkaj, da za kratek čas obiščejo staro domovino. K sprejemu se je zbrala na kolodvoru večti-sočlana množica, ki je prirejala našim izseljencem prisrčne ovacije. Navzoče so bile tudi mnoge službene osebnosti z banom dr. Marušičem na čelu, ter ameriški poslanik na našem dvoru Prime. S kolodvora so šli gostje v povorki skozi mesto v poslopje delavske zbornice, kjer se je vršil kongres izseljencev. Opoldan so bili Amerikanci gostje mestne občine. Iz Ljubljane poidejo na obiske svojcev. V Jugoslaviji ne bodo dolgo.

Privredni adresar

je izdal Zavod za pospeševanje zunanje trgovine. Knjiga je velika in zelo obsežna ter vsebuje več tisoč naslovov raznih industrij, velikih trgovin, uvoznih in izvoznih podjetij itd. Cena knjige (100 Din) je v primeri z obsežnostjo razmeroma mala. Gospodarskim krogom bo knjiga izvrstno služila.

Zdravilišče Slatina Radenci

izkazuje do danes že nad 100 gostov iz raznih delov naše države, pa tudi iz Dunaja, Gradca, Voltsberga, Schwanberga, Eggenberga, Celovca, Leobna, Hollenberga itd. Dasi ima zdravilišče za enkrat še razmeroma malo stanovanjskih prostorov na razpolago, se vendar obisk množi od leta do leta in odlične osebe iz vseh delov sveta iščejo v tišini radenskega zdravilišča uthe za svoje srčne, živčne in druge težave. Zdravili-

odklanjati z nerazumevanjem. Pozdravljajo tudi vest iz Newyorka, da se med državno vlado in Federal Reserve banko vrše pogajanja v stvari velikega mednarodnega kredita Nemčiji v iznosu 100 milijonov dolarjev, pri čemur bi v enakih delih sodelovale Amerika, Anglija in Francija ter mednarodna reparacijska banka.

Šolska veselica v Sentilju.

Šolsko veselico prirede šolarji v Št. Ilju v Sl. gor. na Vidov dan 28. junija tl. v Slovenskem domu. Na sporedu je: petje, deklamacija in igra: »Cvetne vile« — v treh dejanjih. Začetek ob 3. uri popoldan. Čisti dobiček je namenjen za revne šolarje.

Smrtna kosa.

V starosti 90 let je preminula davi zasebnica Novak Rozalija, stanujoča v Slovenski ulici št. 22. Pogreb bo jutri ob pol 16. iz mestne mrtvašnice na Pobrežju.

Onemogli sta.

Občinska uboga Veziak Terezija iz Sv. Barbare v Slovenskih goricah se je prišla v Maribor z avtobusom iz Sv. Lenarta. Istopila je pred Glavnim kolo-dvorom ter se počasi pomikala proti kavarni »Jadran«, kjer se ji je stemnilo pred očmi, da je padla v nezavest. Prepeljali so jo v bolnico. — Pri delu pa se je onesvestila tkalka v tovarni Doktor in drug, Goričan Ida, ki so jo prepeljali z rešilnim avtomobilom na dom.

Tatvine.

Včeraj so imeli mariborski tatovi delovni dan. Izvršili so več manjših tatvin. Tako je moral priti s ponarejenim ključem tat v zaklenjeno pisarno dr. Šnuderla, kjer je odnesel s pisalne mize 1200 Din vredno žensko zapestno uro, last odvetniške uradnice Voh Marte. — Nič manj drzen ni bil tat, ki je vlomil v klet vdove finančnega svetnika, Koser Olge v Ciril in Metodovi ulici št. 12 in odnesel s seboj dva nova lesena škafa ter 60 jajc. — Mirovali niso seveda tudi tatovi koles, ki so odnehal ob 13. uri iz večje splošne bolnice, kjer se skoro redno izvrši tedensko kaka tatvina kolesa, dvokolo Hojniku Ivanu, vredno 1000 Din. Kolo je črno pleskano.

Vlom v trafiko.

Neznani vlomilec so odprli ponori s ponarejenim ključem trafiko Katarine Deucl na Betnarski cesti. Odnesli so s seboj vse, kar ni bilo priklenjeno ali pribiti. V njihovi tatvi je zginito 7 gramofonskih plošč, vse uteži iz medi, slatina, pisemski papir, kuverte, knjige, cigarete, ustniki za cigarete, noži itd. Skupna vrednost približno 130 Din.

Težka nezgoda motociklista v Košakih.

Davi okrog 7. ure se je vozil 24letni ključavničar Jakob G a č n i k iz Ceršaka pri Sentilju proti Mariboru s svojim motornim kolesom. Radi močno razmočene ceste je v Košakih, na mestu, približno 300 korakov od bivše orožniške postaje, izgubil oblast nad motorjem ter padel v občestni jarek, kjer je obležal z zlomljeno levo nogo. Takoj pozvana reševalna postaja je ponesrečenca odprenila v splošno bolnico. —

Nezgoda v železniških delavnicah.

V delavnicah državne železnice zaposlenemu 18-letnemu kovaškemu pomočniku Evgenu Laporniku je med delom priletel v trebuh velik drobec jekla ter se mu tako zaril v drobovje, da so ga morali na odredbo železniškega zdravnika z reševalnim avtom prepeljati v splošno bolnico. —

S kolesom v ribnik štrbunkni

je Alojzij Fluher iz Rance pri Pesnici, ki je vozil na pešpoti kraj betnavskega ribnika, kjer se sedaj hladi mnogo kopalcev in kopalk. Ker se je po lastni izjavi preveč zagledal v kopalce, je pozabil na ozko pešpot in se znašel s kolesom vred v ribniku. Razun neprostovoljne kopelji in neznatne poškodbe na glavi in kolesu je odnesel zdravo kožo.

Obrtniške vajence

išče Hrvatski Radiša v Zagrebu (Šenoina ul. 16). Dečki, ki bi se radi izučili v trgovini ali obrti in ki niso mlajši od 14 in starejši od 16 let ter so dovršili najmanj 4 razrede osnovne šole, lahko dobijo zaposlitev kot vajenci v sodarski, barvarski, brivski, ščetkarski, dimnikarski, fotografski, natakarski, klobučarski, dežnikarski, kolesarski, kotlarski, kovaški, krojaški, krznarski in raznih drugih obrti.

Prebivalci v Stritarjevi ulici

prošijo, naj bi se sedaj, ko se modernizira razsvetljava na Tržaški cesti, usmili in merodajni krogi tudi njihove ulice, ki je dostej zelo mačehovsko razsvetljena. —

Avto v jarku. — srečen kmetič.

Na cesti med Hočami in Mariborom se je prevrnil potniški avto trg. zastopnika Herberta Huberia iz Dunajskega Novega mesta. Lastnik, ki je sam šofiral, se je le malo opraskal. Nezgoda je opazil neki kmet, ki se je vozil mimo z vozom. Takoj je izpregel konje in se v lomljeni nemščini sporazumel s ponesrečencem za reševalno akcijo, ki je s pomočjo konjčev in vrvi dobro uspela. Ko je avto bil spet na cesti, je srečni lastnik izročil svojemu prostovoljnemu reševalcu 50 šilingov (= 400 Din).

Ako v zvezi s tem še podčrtamo, da se francoski tisk izreka z veliko simpatijo za direktne razgovore francoskih zastopnikov, z nemškima diplomatoma dr. Brüningom in dr. Curtiusom, ki želita priti v to svrhu v Pariz, se vse to pač nedvomno znamenja, da lahko z optimizmom gledamo na veliko akcijo za sporazumevanje v Evropi

Veliko sporazumevanje

Resnost splošnega in ekonomskega položaja v Evropi nedvomno najbolj označuje dejstvo, da je Amerika čutila potrebo, z veliko odločnostjo poseči vmes, do čim se je skoro vse do pred kratkim držala zelo rezervirano. Predlog predsednika Zedinjenih držav Hooverja za enoletni moratorij glede plačil nemških reparacij in v zvezi s tem vojnih dolgov evropskih držav Ameriki je postal senzacija dneva, potovanje ameriškega finančnega ministra Mellona v London in od tam sedaj v Pariz, je to senzacijo še povečalo. Nemški kancelar Brüning je imel v radio govor, v katerem je naglasil nujno potrebo direktnega sporazumevanja med Nemčijo in Francijo in predlagal enak sestanek med zastopniki Nemčije in Francije, kakor je bil nedavno v Chequersu med zastopniki Nemčije in Anglije. Predlog je bil v Franciji sprejet izredno simpatično in je verjetno, da se bo sestanek vršil že v najkrajšem času. Vse to so dogodki, ki postavljajo popolnoma nove smernice v evropskem in svetovnem političnem in gospodarskem življenju.

Predvčeraj je francoska vlada izročila poslaniku Zedinjenih držav v Parizu odgovor na Hooverjev predlog, katerega velikopoteznost in velikodušnost Francija priznava in pozdravlja odločitev USA, da hočejo sodelovati na sanaciji Evrope. Seveda pa povdarja francoska nota, da se mora Joungov načrt, ki ga je smatrati za zakon, iz pravnih razlogov upoštevati in ne more francoska vlada brez parlamenta, ki je sprejel ta načrt za zakon, na tem ničesar spreminjati. Ker pa hoče Francija sodelovati pri vseh ukrepih za sanacijo Evrope, predlaga, da naj Nemčija plačuje še naprej vsa nezavarovana plačila po Joungovem načrtu banki za mednarodna plačila v Baslu, ki naj te zneske vpisuje v dobro držav upnic, jih pa istočasno v obliki kreditov vrača Nemčiji.

V Washingtonu so se takoj po prejemu francoskega odgovora sestali Hoover in njegovi glavni sodelavci, zunanji minister Stimson in namestnik finančnega ministra Mills. Očividno so smatrali odgovor Francije kot ugoden za nadaljni razvoj sporazumevanja, ker je ameriška vlada takoj nato pozvala svojega finančnega ministra Mellona, ki se je mudil v Londonu, naj nemudoma odpotuje v Pariz in prične pogajanja s francosko vlado. — Stimson sam je v razgovoru z novinarji izjavil trdno prepričanje, da se bo sporazum dosegel. Mellon je med tem že dopel v Pariz, kjer razgovarja z Briandom in Lavalom o aplikaciji Hooverjevega predloga k stališču Francije.

Tudi v Londonu so prepričani, da bo sporazum dosežen. Dejstva, da Pariz ni v celoti pristal na Hooverjev predlog, ne lemijejo tragično, zlasti še, ker imajo Francozi s pravne strani popolnoma prav. Londonski tisk povdarja in priznava, da ima Francija, ki so ji bile v vojni uničene cele pokrajine, izjemen položaj, zato ni treba francoskega omejevanja Hooverjevega predloga v pravne oblike

Zoo v Mariboru

Ja, ja, ga bomo imeli, oziroma ga že imamo, seveda ne v zmislu naše prestolice, bele Ljubljane, ki si ga je z velikim trudom nabavila, ga še z večjim elanom izgradila in ga kar z največjo vnetostjo pognala v — konkurz. Ljubljanski Zoo je ol' umetno skrupčan nestvor, naš je pristno naraven. In je čisto gotovo, da bo šel glas o njem še bolj daleč, kakor o Tegetthofovi sablji in Hanibalovih cekinih in da bo, čim svet o njem v zadostni meri izve, privlačeval v Maribor legije tujcev v neprimerno večji meri kakor vsi mariborski otoki s kopališči vred, vzpenjače in tenisova igrišča in bogve kaj še drugega, kar so ustvarile razmeroma šibke človeške roke in razmeroma omejeni človeški duh, kajti je Mariboru v tem oziru pomagala največja umetnica — narava sama.

Se že prezirljivo posmehujete, dragi čitatelj, še dražja čitateljica! Po krivici! Ko bosta do konca prečitala to razodetje, se Vama odpro oči in razumela bosta, da ne pišem za tisti izdatni 50 parski honorar za tiskano vrsto, pač pa da mi gre za sloves našega Maribora, da bosta tudi vidva s ponosom trkala na svoja junaška prsa: Mariborčana sva!

Torej! Imamo... namreč v Mariboru in njegovi neposredni okolici zverine, prave pravcate zverine, celo čudnih lastnosti, ki se ne skrivajo morda, kakor v kaki menažeriji za železnimi ogradami, pač pa poživljajo mesto in njegov okoliš kar prosto, kakor da bi bili v afriškem ali brazilskem pragozdu, in je le škoda, da je slavni Brehm že v nebesih, kjer seveda bridko obžaluje, da se je potil po vseh delih sveta, zbirajoč gradivo za svoje monumentalno delo, saj bi mu bil sam Maribor skoro do vrha napolnil njegovo večnoželjno zoološko čašo. Kar pričnimo!

Na Pohorju volkovi! Seveda, zelenkasto se lesketajočih oči, mogočnega zobovja, trdih šap. Sicer ljudi še ne žro, kakor oni v sibirskih stepah, zato pa ugonablajo srne in srnjake in zajčke in to na Pohorju, na zelenem Pohorju, kjer se je te dni otvoril »Počitniški dom«, kjer kraljuje že dolga leta Mariborska kočica, Ruška kočica in ona na Klopnem vrhu, kjer se bo kmalu košatila Ribniška kočica, torej kultura, kultura, a ob njej — krvooločni volkovi. Paradoksnost, a žalibog živa resnica, ki ji kratijo niene svete pravice samo nekateri hudomušneži, ki trde, da so ti volkovi le ovčarski psi, ki so oblekli volčji kožuh in — divji lovci.

V Kamnici divje svinje! Te so pristne, a ne bi jih na tem mestu omenjal, da ne bi obstajala bojazen, da se ta zver ne razplodi in počne, manj kultivirana pasma, v hudih zimah napadati Maribora, bolj kultivirana pa prihajati vsak večer na promenado v Gosposko ulico, v park, posedati po gostilnah navadno druge in tretje vrste...

Marko tanca, lepo rjavi medved, vse te dni po naših ulicah, kruh žre in sladkor in salutira in se zahvaljuje in poti v svojem debelem kožuhu, a spremljajočega ga Čika malha požira dinarčke, oj dinarčke. A se nič kaj ne veseli Čiko bogate žetve, boječ se grozeče zverine pridobnine, trošarine in obrtnine, ki mu jo mislijo naložiti. Idi u prašumu, dragi Čiko, sa svojim Markom, bolje če ti tamo biti!

Posebno poglavje v našem naravnem zverinjaku predstavljajo afne. Nikakor ne mislim na tisto edinko, ki jo vodi na vrhovi po mestu Čikova posestrima, crna Mara, ki tudi dinarčke pobira in se prekucuje (afna namreč in ne Mara!), pač pa na tisti legijon afen, ki jih nosijo Mariborčani obojega spola vsak dan, osobito pa ob nedeljah zvečer v gostih trumah iz različnih okoliških vzrejšč v mesto. Ta vzrejšča se imenujejo po domače »Pod vejo« ali bolje »Pušenšonk«. Jej, kako so te afne šegave in kričave! Znamenitost vsekakor, ki je potrebna, da si jo vsak tujec ogleda. Posebnost pa je na njih osobito ta, da se do naslednjega dne, čisto proti vsem prirodopisnim pravilom, prelevijo v ravno toliko število mačkov, ki jih potem v masah ugonablja mariborsko purgarstvo z aspirini, piramidoni, veramoni, gardani, golaži, kumarcami, kislimi župcami itd., ali pa namreč na nje — novorojeno afno.

Mimo razne golazni, ki je sicer povsod v Evropi doma in ne samo v Mariboru, ki jo je raniki Pokorny nazval mrčes in ki je seveda tudi velezanimiva, osobito po noči, pomorejo k slovesu našega mesta plazivci, podvrsta kače. Na cesti proti Selnici napadajo kolesarje in motocikliste, kakor so časopisi poročali, gadjje in modrasi in bo odslej nudil varnost potniku po tistih okoliših le oklopni avtomobil, ako se ne ojuhači prav kmalu večje število že itak pogumnih Mariborčanov, se ne vpiše za kak semester v kačolovsko univerzo pri znanem profesorju kačolovcu (na en sam popoldne jih pohrusta kar deset komadov, pravijo listi) in se ne poda v krvavi boj na višine med Kamnico in Selnico.

Pa zvem kar na lepem nekega dne, tudi iz časopisov seveda, da so v Dravi poleg klenov in mren in kakega posameznega sulčka tudi kače: kobre!! Ribič je tako zverino na trnek vjel na meljskih obalah, Kobra je silno strupena plazilka, živi navadno v Indiji in v Egiptu, a ima svoje muhe. Zateka se namreč tudi drugam, na primer naravnost pri Mariboru v Dravo, a to k sreči le ob sihi vročini, ki neugodno upliva na njene možgane in na — tuje.

Mnogo bi bilo še povedati v živaloslovnem oziru o Mariboru, o raznih tičih in tičkah, osobito ponočnih, toda pustimo živali in posvetimo krašje poglavje predstavnicam rastlinstva. Kumarcam namreč! Doslej so prihajale na trg iz Italije, a bodo prav kmalu rastle na pristno mariborskem zelniku, če že ne rastejo. Tedaj jih, dragi čitatelj, operi, olup, posoli in z octom polij, pa bodo postale — kisle.

Iz naših šol

Krasen učni uspeh na drž. moškem učiteljskem in vadnici.

Na drž. moškem učiteljskem je od 216 dijakov v 5 letnikih popolnoma izdelalo 96,7% dijakov, ponavljalni ali popravni izpit jih ima v septembru 2,3%, neredovanih je 0,9%. Padel ni nobeden. Nepričakovani učni uspeh je pripisovati zavešči dijaštva, da se mora resno oprijeti učenja, če hoče v bodočnosti odgovarjati svoji visoki nalogi vzgojiteljev mladine. Mnogo je pripomoglo k uspehu tudi to, da imajo vsi dijači na razpolago potrebne šolske knjige, katere je razdelilo med siromašne učiteljske »Podporno društvo za siromašne dijače«. Na drugi strani pa je tudi profesorski zbor porabil sleherno priliko, da je krepil v dijaštvu zanimanje in ljubezen za študij. Učni uspeh na vadnici je sledeči: v vseh štirih razredih je bilo 141 učenec, od katerih jih je izdelalo z odliko 48, prav dobro 65, dobro 25 in slabo samo 3. V petih razredih učiteljskega pa je bilo 216 dijakov, od katerih je izdelalo z odliko 13, prav dobro 101, dobro 95, s popravnim izpitom 5, padel ni niti eden, neredovana pa sta bila 2.

Zaključno slavlje magdalenske deške šole

v soboto je bilo nad vse pristrčno. V okusno okrašeni dvorani je bil zbran lep krog starišev, pred katerimi je deški zbor pod taktirko g. Horvata srčkano odpel spevoigr »Štirje letni časi« in pokazal lepo vzgojno brigo. Nagradilo ga je iskreno odobravanje. Videlo se je, da je v tem delu mesta učiteljstvo s smotrenim delom dvignilo mnogo biserov in zbudilo narodno dušo. Bog ve, da za nekatere take prireditve niso kurantne. Na zunaj premalo nudijo, vseveč pa za oni svetel kotiček, odmevi nežnih, mladih dni.

—šak.

Razstava v otroškem vrtcu.

Uljudno se vabi k razstavi ročnih del naših najmlajših in najnežnejših, katera se vrši dne 26, 27. in 28. t. m. v otroškem vrtcu III v Mariboru; Valvazorjeva ul. 40. Prijatelji malčkov pridite!

Razstava na Pletarski šoli v Ptuj.

Ob zaključku šolskega leta otvori Pletarska šola v Ptuj, dne 27. t. m. ob 18. uri razstavo del učencev. Ista je odprta do vključno 29. t. m. Občinstvo se vabi, da si to zanimivo razstavo ogleda. Vstop prost.

Mariborski in dneoni drobiž

40 let državne deške meščanske šole v Mariboru

Ob priliki 40 letnice tega vzornega zavoda je izdalo ravnateljstvo s pomočjo mestne občine mariborske 55 strani broječo spominsko knjižico, ki jo je uredil g. ravnatelj Humek. Brošurica nudi prav lep pregled razvoja tega 16. septembra 1891. leta ustanovljenega zavoda. Kakor vsi tedanji šolski zavodi v Mariboru je bila tudi nova deška meščanska šola takoj od početka strogo nemški zavod, ki je prišel popolnoma v jugoslovenske roke šele pet mesecev po osvobojenju. Po tem trenutku se je pričela doba tihega in vstrajnega dela, ki je preobrazilo zavod iz ponemčevalnice naše mladine v vzorno jugoslovensko šolo.

Iz statistike je razvidno, da se je na zavodu vpisalo v teku 40 let 12.234 učencev, od katerih jih je zavod dovršilo 1571. Ta na prvi pogled nizka številka odgovarja razmerju, če se pomisli, da je vsak učenec vpisan štirikrat za časa svojega obiskovanja zavoda. Največ učencev je bilo na zavodu dve leti po popolnem poslovenjenju, to je leta 1926, ko jih je bilo 523. Letos ima zavod 9 razredov s 324 učenci, od katerih je samo 41 Nemcev. Starši učencev so večinoma mali ljudje, ki bi le z veliko težavo omogočili svoji deci studij cele srednje šole in ki žele, da pridejo njihovi otroci čimprej do kruha. Večina absolventov se posveti trgovini in obrti.

Posebna dika zavoda je šolska delavnica, ki je po svoji opremitvi ena najmodernejših v Jugoslaviji. Zgradil jo je nemurni ravnatelj g. Humek s pomočjo mestne občine in prijateljev zavoda. Delavnica je opremljena s stroji za mizarstvo, knjigovezništvo in ključavničarstvo ter je v njej prostora za 20 učencev.

Ob 40letnici zavoda želimo, da bi se tudi v bodoče tako lepo razvijal, kakor doslej in užival čim večjo podnoro naše javnosti, ki se je pričela šele po vojni zavodati pomena meščanskega šolstva.

„Kralj zraka“ — Aleksij Dragoljub v Mariboru

Od jutri nastopa na Trgu svobode.

Vsem so še v živem spominu vratomni podvigi profesorja Stroschneiderja, ki je imel vedno dovolj vernih gledalcev na prostranem Glavnem trgu. Te dni pa je dospel v Maribor beograjski atlet Aleksij Dragoljub, ki je imel že svoje nastope v Ljubljani in Celju, kakor tudi po ostalih večjih krajih naše prostrane države. Mladi jugoslovski atlet bo nastopil jutri popoldne ob 5. na Trgu Svobode, kjer je razpel svojo žico med vrhom grada in pa streho Puget-Rosmanove hiše. Drugi nastop bo zvečer od 8. do 10. ure, ob svitu žarometov.

Aleksij je star jedva 20 let. Razpolaga pa z veliko tehniko ter ga je mogoče prištevati že sedaj med najboljše artiste na žici. Sprva je bil ključavničarski pomočnik, ta posel pa je zapustil, ko je padel nekoč pod voz in si zlomil pri tem obe roki. Posvetil se je novemu poklicu. Doslej je že čudovite uspehe. Tako se je prijel s čeljustmi vrvi, ki je visela iz letala, drvečega z brzino 120 kilometrov, ter prosto visel v zraku okoli 1000 m visoko nad zemljo. Ta poskus je ponovil v Beogradu 15krat, dokler mu ni prepovedalo tega vojnega ministrstva zaradi prevelike nevarnosti. Glas o tem podvigu je zainteresiral že celo inozemstvo ter je Aleksij sedaj v pogajanjih z neko ameriško filmsko industrijo, da bo nastopal zanj v raznih avanturističnih filmih, kjer bo osobito predvajal svoj nastop z letalom.

Aleksij ima tudi jekleno prožno telo. Padel je že dvakrat 30 metrov globoko in se le neznatno poškodoval. Prvič v Sarajevu, kjer mu je počila žica, da je treščil na betonirani tlak, drugič v Splitu, kjer je obvisel na žici z dvema sodčkoma, težkima 120 kg, ki jih je držal v zobeh. Končno je onemogel ter padel na tla, kjer si je zlomil desno nogo.

Njegovi nastopi bodo za Maribor vse-kakor nova senzacija.

Osebnosti vesti.

Banskim svetnikom v 4-1 je imenovan g. sreski načelnik dr. Marko Ipavc; za sreskega podnačelnika v Mariboru desni breg je imenovan dr. Ivo Vrečar, za politično-upravnega tajnika v Mariboru levi breg Fr. Vovšek, v Mariboru desni breg dr. Ivan Potočnik; v višjo skupino sta napredovala politični komisar pri železniški policiji v Mariboru Stevo Krajnovič. — K 10. terenski sekciji pošte v Mariboru je imenovan kot uradniški pravnik inž. Stanislav Podboj, iz Maribora v Vinkovce pa prakt. tehnični uradnik Ludvik Turk.

V mariborski občinski svet

je imenovan mesto odstopivšega trgovca g. V. Weixla, hotelir g. Andrej Oset.

Na inspekcijo

je prispel v Maribor g. finančni svetnik ljubljanske finančne direkcije Nikola Kostić, šef oddelka za carine, in bo ostal nekaj dni tu.

Vse učiteljske orkeste!

Posimo vse pevce in člane orkeste, da se sigurno udeležijo jutri, dne 27. tm. ob 10. predpolodne vaje za Vidov dan v dvorani moškega učiteljskega. Pridite vsi.

Oblasna strelska družina v Mariboru sporoča svojemu članstvu, da odpadejo strelske vaje dne 28. in 29. junija t. l. radi župnega izleta Sokola.

Lekarniško nočno službo

vršite do jutri še lekarni Albaneže in König, od 28. junija do 4. julija pa lekarna Minařik.

Afera na magistratu.

Kakor poroča današnji »Slovenec« so prisli na magistratu (v mestnem knjigovodstvu) na sled novi aferi, pri kateri je bila oškodovana mestna blagajna za kakih 90.000 Din. V zadevi poverbe zbira magistratni disciplinski odsek gradivo proti osumljencu. Zadeva bo najbrže končala pred sodiščem.

Poskusni radiokonzert v parku

v sredo zvečer, ki ga je izvajal lastnik radio-tvornice Slord g. inž. Mlakar iz Ptuja na Hörting-aparatih, je bil pravcati umetniški užitek. Čistota glasov se je znatno uveljavila in poslušalci so se izražali o produkciji zelo navdušeno. Čujemo, da pride g. inženir Mlakar v kratkem v Maribor še s specijalno Slord-aparatur, ki je njegova iznajdba in koje velika znamenitost je izredna čistota glasov.

Dr. Josip Furlan

specijalist za ušesne, vratne in nosne bolezni v Mariboru, Razlagova ul. 2 ordinira od 1. julija dalje od 10.-12. in od 14.-16.

Pokojnine železničarjev po novem zakonu o prometnem osebju.

Ker nekateri listi niso točno reproducirali besedila novega zakona glede železničarskih pokojnin, smo z ozirom na veliko število železniških upokojenec v Mariboru naprošeni, da objavimo točno besedilo: Uslužbenec, ki je dovršil 30 let službe, od 25 let v eksekutivni službi, efektivno provedenih v aktivni službi, ali 35 let, ki se računajo v pokojnino, ali je dovršil 60 let življenja, se mora na njegovo prošnjo upokojiti. Prošnja mora biti rešena tekom meseca dni, računano od dne, ko je dospela na pristojno mesto.

Naši skavti skozi Maribor v Prago.

Delegacija jugoslovenskih skavtov, ki potujejo na veliko slovansko skavtsko taborenje v Pragi, se je ustavila včeraj popoldne za par ur v Mariboru. Delegacija šteje okoli 150 skavtov in skavtini iz vseh delov naše države od Bitolja pa do Maribora. Mladi in zagoreli dečki so z velikim zanimanjem ogledovali Maribor ter nakupovali zadnje potrebščine za dolgo vožnjo v bratsko Prago. Na potovanju bodo okoli 10 dni ter stanejo dva dni tudi na Dunaju.

Trgovska obrtna mladina

priredi dne 28. in 29. t. m. izlet na Pohorje. Odhod ob 5.40 z vlakom do Fale Vabljani vsi prijatelji društva.

Češkoslovaška donatna šola v Mariboru

priredi ob priliki zaključka šolskega leta v soboto dne 27. junija ob pol 20. v mali dvorani Narodnega doma akademijo. Vabimo prijatelje in rojake k številni udeležbi. — Šolski odbor.

Beseda o vpludnosti

Vpludnost je bila nekoč ena najlepših lastnosti vsakega človeka, zlasti mladine. Danes pa izgleda, da je vrednost vpludnosti padla, kakor, da ni več potrebna. Mnogo je mladine, ki misli, da je vpludnost znak slabosti. Pojmi o vpludnosti so se danes tako izpremenili, da ni človeku, čim se malo globlje zamisli v to, naravnost težko. Vsaki dan, pa bodisi doma, na ulici, v trgovinah, gledališču ali kjerkoli se opaža pomanjkanje vpludnosti. In to že v toliki meri, da nekateri mislijo, da sploh nikdar ni bilo drugače in da se samo ob sebi razume, da ni treba upoštevati in ceniti vpludnosti. Po mišljenju današnje mladine je moderno biti nevluden. Zato žalibog srečamo danes to »modernost« povsod. Greš po ulici, kjer moraš biti vsak čas pripravljen, da te kdo sune ali da se zadene v tebe. Prideš v avtobus, pa moraš gledati, kako sedi mladina prekrižanih nog v veselem razgovoru in smehu, poleg nje pa stoji starec ali starica, za katerega je pri vsakem večjem tresljaju avtobusa nevarnost, da se zruši. Pa v gledališču, kjer te na koncu predstave kopica mladine naravnost zanese do garderobe in te stiska, da bi lahko izgubil dušo. Pojdi skozi park mimo klopi, kjer sedi gruča mladih dečkov, že slišiš za sabo opazke in posmeh, čeprav jim nič nikoli storil ničesar žalega, nasprotno morda si bil celo za enera ali drugega kedaj dober v življenju. To je pomanjkanje vpludnosti, pomanjkanje spoštovanja do sočloveka, zlasti do starejših. Ali prideš v trgovino, pa vidiš, kako mlad izdalin izbira kravate, ter zahteva od

prodajalke, da mu jih pokaže na stotine, pa se pri tem spenja po lestvi, a končno kupi kravato, ki je bila v izlozbi. Mnogokrat si lahko v kavarni priča, kako gost neusmiljeno psuje natakarija, ker nekdo predolgo čita časopis, ki ga je on zahteval, ali pa, ker je kava prehladna. Vsakemu človeku sta življenje in borba za obstanek težka, malokdo živi brez skrbi, četudi prav malih. Ali nima morda prodajalka ali pa natakarija ali kdorkoli, več skrbi in težje življenje nego tisti, ki ga psuje in ki je nevluden proti njemu? In, ali ne bi bilo njegovo trdo življenje lepše, če ga ne bi na vsak korak opsovali? Res je, da živimo v času, ko vladajo popolnoma druge razmere kot nekoč, ni pa res, da bi človek v tem času ne mogel biti vpluden, kot je to bilo prej. In če je bilo to nekoč hvalevredno, bi moralo biti tudi danes, ne pa, da bi bil tisti, ki je vpluden, v očeh drugih nekak slabšč ali da bi bil to znak kake zaostalosti. Žalostno je, da se mnoge malenkostne usluge, kot na primer, da odpreš vrata, da odstopiš prostor v avtu, da pustiš starejšega pred sebo ali kaj sličnega, smatra kot ponižanje, kot znak podločnosti ali slabosti. Te malenkostne usluge, ki so prav tako lepe, kot so bile nekoč, so mnogo lepše od brezobzirnosti in surovosti, ki so posledice pomanjkanja vpludnosti. Življenje je danes že itak težko, zato ga treba lajšati s pozornostjo, zato je vpludnost danes bolj potrebna kot kdaj.

Biti vpluden, pomeni: ceniti sebe pred samim seboj in ceniti drugega!

Sokolstvo

Za 10 župni zlet v Mariboru

se vrše neprestano priprave. Vstopnice za akademijo se že dobe pri br. Burešu in Majerju.

Vzpored akademije: 1. Pobrežje — Perice — ženska deca; 2. Ptuj — moški naraščaj — preskoki čez ovire; 3. Studenci — Metuljčki — moška in ženska deca; 4. Maribor II — članice in ženske naraščaje; 5. Maribor — matica — člani — bradlja; 6. Maribor I — ženski naraščaj — nove smeri; 7. Ptuj — Kozački — moški naraščaj; 8. Prednjaška šola; baton; 9. Maribor — matica — članice — Ritem po Jensenu; 10. Maribor matica — drog. V slučaju slabega vremena bo namesto akademije sestanek v Narodnem domu.

Dolžnost članstva je, da se udeleži akademije! Sploh bi moral biti vsak Sokol in Sokolica, ki je to tudi res po svojem čustvovanju in ne na komando, te dni v permanentni za sokolsko stvar. Zletni dnevi so za vsakega Sokola, ki imajo kroje, morajo biti v kroju že pri nastopu vojaštva. Na zletni dan je zbirališče za kroje ob 10. na letnem telovadišču.

Povorka,

ki bo v ponedeljek dne 29. VI. 1931. dopoldne, se razvije od letnega telovadišča in se pomika po Vrtni ulici — Koroški cesti na Glavni trg — dalje po Gosposki in Slovenski ulici — na Aleksandrovi cesti proti hod — na Trgu svobode stik.

Na Trgu svobode bo razvije prapora, ki mu kumuje br. Dr. Drago Marušič, ban dravske banovine, star sokolski borec in bivši dobrovoljec.

10. zlet Sokolske župe Maribor.

Zletni dnevi so vedno bliže, vsi odbori so v permanenti. Kdor želi še kako pojasniti, naj se obrne na župno pisarno.

Danes objavljamo program za javno telovadbo: 1. Starejši člani — kopja; 2. Moška deca — raznoterosti in igre; 3. Četaši; 4. Prednjaška šola; 5. Vzorna vrsta na orodju; 6. Ženski naraščaj — proste vaje; 7. Štafeta; 8. Moški naraščaj — proste vaje; 9. Orodna telovadba; 10. Članice — proste vaje; 11. 4 bradlje — mariborska društva in Studenci — simultane vaje; 12. Člani — proste vaje. Menda je odveč vsaka reklama. Vsak naj se samo zaveda svoje dolžnosti in — jo izpolni! Pika!

10. zlet Sokolske župe Maribor.

Program za nastop vojaštva: 1. Vaje s puškami, 2. »Vodna obuka«, 3. Igre, 4. Proste vaje, 5. Orodna telovadba, 6. »Oj letni, sivi sokole« (Jankovič), 7. »Naprej« (Jovanovič).

Poseben vlak

je železniška direkcija dovolila za dne 29. t. m., ki bo vozil od Ormoža do Murske Sobote in bo imel zvezo z večernim mariborskim vlakom.

Sokol na meji v Št. Ilju v Slov. gor.

Na dan slovanskih blagovestnikov sv. Cirila in Metoda, v nedeljo 5. julija, bodo zopet pokazali naši Sokoli in Sokolice, kaj so se pozimi učili. Letos bo nastopila tudi moška in ženska deca ter celo člani na orodju, kar bo zopet nekaj novega in napredek od lanskega leta. Da damo poguma našim članom in članicam, vabimo tem potom vse Sokolu naklonjeno občinstvo, da nas poseti v čim večjem številu. Zveze z vlaki so prav ugodne. — Zdravo!

Sokolsko društvo Maribor II - Pobrežje ima v soboto 27. junija ob 20. uri pri bratu Renčlju izredno odborovo sejo, na kateri se bo razpravljalo o župnem zletu, obračunu nedeljske prireditve in tomboili. Pridite vsi! Zdravo! — Starosta.

Prijeten zapor.

V Pretoriji ima minister pravde polne roke dela z velikim škandalom, ki so ga odkrili listi v tamošnji kaznilnici, ki je bila pravo letovišče raznih kriminalnih tipov. V zavodu je vladal največji sporazum med kaznjenci in pazniki, ki so složno pili in kadili na državni račun ter goljufali državno blagajno, kjer je le bilo mogoče. Za razvedrilo kaznjencev so bili na razpolago uradni avtomobili, s katerimi so se vozili v Pretorijo v bare in hiše z veselimi deklacijami, drugi omikanejši pa tudi v gledališče.

Sport

Izid mednarodnih rokoborib

v četrtek, dne 25. t. m. prvi par sta tvorila Frank (Saksonska) in Šotler (Ljubljana). Borba je ostala po 25 minutah neodločena, vendar pa je kazal Frank celi čas borbe nadmoč. Kot drugi par sta nastopila Manojlovič (Beograd) in Čontaš (Sedmograška). Po 22minutni ljudi borbi je zmagal Manojlovič. Kot zadnji par sta nastopila v odločilnem boju Belič (Bolgarska) proti Oršovskemu (Poljska). Po res krasni, zelo napeti borbi je zmagal Oršovski po 41 minutah. Za danes so določene tri odločilne borbe: Belič-Šotler, Manojlovič-Tom Sayer in kot tretji par Bogar-Oršovski.

Tenis turnir v Wimbledonu.

V tekmovalju za svetovno prvenstvo v tenisu so bili v drugem kolu doseženi naslednji rezultati: Miki (Japonska): Lee (Anglija) 8:6, 6:2, 8:6; Artens (Avstrija): Cooper (Anglija) 9:7, 6:2, 6:3; Hughes (Anglija): Gregory (Anglija) 3:6, 1:6, 6:2, 6:3, 6:2; Maier (Španija): Powell (Anglija) 6:4, 5:7, 6:2, 6:1, 8:6; Bousser (Francija): Lewis Barclaya (USA) 6:3, 6:1, 6:2.

Zagreb-Bukarešta.

V ponedeljek dne 29. t. m. se odigra v Zagrebu mednarodna nogometna tekma Zagreb-Bukarešta.

Davis cup.

Finale v evropskem pasu se vrši med Češkoslovaško in Anglijo v Pragi in sicer v dneh 9. do 11. julija t. l.

Nov svetovni rekord.

Znani desetoborec Sexton (USA) je v metanju krogle dosegel nov svetovni rekord s 16.51 m. Popravil je stari rekord, ki ga drži Nemec Hirschfeld za 47 cm.

Tekmovanje za srednjeevropski pokal.

Jutri se vrši prva tekma na Dunaju in sicer se srečata Vienna in Boscaj (Debrecin). V Pragi se odigra dne 7. julija tekma Slavia:FC Roma in 12. julija pa v Rimu revanšna tekma.

Kako je slaveni spiritist razkrinkal svojo umetnost

Spiritist Nivo Pecararo je že par let potoval po vseh večjih mestih Anglije in Severne Amerike, kjer je javno kazal ljudstvu svojo tajinstveno moč nad duhovi. Ljudstvo se je čudilo na le zvoku, šumu ali glasu pokojnika, temveč je lahko videlo na svoje oči v oblakih nekako v megli znane obraze in pojave davno umrlih ljudi. Pri tem so občutili nekakšen »eksotični« duh iz drugega sveta. Znani spiritistični pisec, Sir Arthur Doyle, se je silno navduševal za Nino Pecararo in njegove izredne sposobnosti, in je po časopisih in svojih spiritističnih listih pisal cele razprave o njem.

Izgleda, kakor da se je Nino Pecarara medtem spril s svojim impresarijem, kajti v zadnjem času je izšla v newyorških časopisih izjava, v kateri javnosti priznava, da so bile vse njegove medijske sposobnosti le sleparija in prevara. Nato je pred žurnalisti, zdravniki in raznimi drugimi ljudmi pokazal svojo umetnost v »klicanju duhov« in glasov z one strani groba. »Nikoli nisem videl niti doklcal kakega duha«, je pripovedoval, »in prepričan sem, da tudi pred menoj tega nihče ni mogel storiti. Če so ljudje videli roko ali glavo v oblaku dima, ki sem ga jaz sam s pomočjo neke posebne tvarine napravil.«

Po dvajsetletnem zaporu — bogataš.

Pred dvajsetimi leti je bil obsojen Italijan Attilio Andreucci v Montevideu na 40 let ječe. V zaporu je bil Andreucci eden najvzornejših kaznjencev ter je s svojim delom vzdrževal svojo hčerko, ki je bila pri njegovi obsodbi stara tri leta. Z očetovo pomočjo je hčerka studirala srednje šole ter končno položila doktorski izpit na pravni fakulteti. Po dvajsetletni prestani kazni je urugvajska vlada pomilostila Andreuccia ter mu vrnila svobodo. Na pot pa je dobil tudi svoje prihranke, ki se jih je nabralo za 350.000 Din. tako da bo lahko pričel s poštenim delom.

Skautizem

Pred slovanskim skavtskim jamboreejem v Pragi.

Ustanovitelj češkega skavtinga prof. Svojsik je te dni podal izjavo o ogromnih pripravah za slovanski skavtski tabor v Pragi. L. 1922, povodom I. zleta češkoslovaških skavtov, ki so se ga pa udeležili tudi zastopniki vseh ostalih slovanskih narodov, se je ustanovila Zveza slovanskih skavtov. Letos se vrši prvi zlet vse slovanske skavtske mladine. Udeležbo je prijavilo doslej nad 2000 poljskih in blizu 1000 jugoslovenskih skavtov, udeleže se pa zleta in jamboreeja tudi Bolgari, Rusini in Rusi. Praški jamboree bo velika manifestacija slovanskega bratstva. Toda na jamboree so prijavili udeležbo tudi iz drugih držav, iz Kanade, Irske, Anglije, Francije, Lotiške, Litve, Madžarske Rumunije in Danske. Tako je pričakovati, da se bo zbralo na Kralovski obori v Pragi nad 15.000 skavtov, ki bodo tam postavili nad 30 vzornih taborov. Vsak tabor bo tipičen izraz države, iz katere bodo v njem skavti.

Jamboreeja se udeleži tudi ustanovitelj skautizma, slaveni Sir Robert Baden Powell.

Verjetno je, da se bo vršil 1. 1932 v Pragi svetovni skavtski jamboree in bodo potemtakem letošnje prireditve slovanskih skavtov le generalna poskušnja za bodočo svetovno prireditev.

Roverski tabor v Kanderstegu (Švica).

Prejeli smo podroben program svetovnega roverskega tabora v Kanderstegu (Švica), iz katerega posnemamo:

Mednarodni skavtski dom, kjer se bo vršil roverski tabor, leži blizu znanega letnega in zimskega zdravilišča s hoteli, ki odgovarjajo vsem zahtevam in predpisom. Njegova lega ob terensko in tehnično občudovanja vredni železnici Bern-Lötschberg-Simplon, ki ima direktne zveze z italijansko Švico, Italijo in preko naše države z Orijentom na eni strani, s švicarskimi mesti, Francijo, Anglijo in Nemčijo na drugi strani, je naravnost krasna. Še lepše pa so pokrajinske slike Kanderstega. V višini 1200 m zadeva tukaj železnica ob Alpski masiv, skozi katerega vodi tretji najdaljši predor na svetu, dolg 14.162 m. Strmi vrhovi in večnim snegom, obkrožajo dolino in vabijo ljubitelje planin. Zato pa je postal Kandersteg prvorazredno izhodišče za visoko turistiko. Mogočno vplivajo posamezne alpske skupine, čijih vrhovi se dvigajo čez 3600 m visoko.

Na Niesen (2367 m), eno najlepših razglednih točk, je izpeljana žična železnica. V tabornem načrtu je predvidena tudi tura na ta vrh. Roveri pa bodo obiskali tudi dolino Lötscha, da se bodo seznanili tam daleč od hrupne civilizacije s pristnimi običaji, svojevrstno gradnjo hiš in z narodnimi nošami. Ta svojevrstna gradnja hiš je zelo zanimiva, ker je silno ekonomična in jo lahko baš tako občudujemo kakor čuda moderne tehnike, gorsko železnico na Lötsch, elektrarne, električne lokomotive in zaježive hudournikov. Tako se stikata v Kanderstegu mogočna narava in zmagoslavna človeška tehnika.

zrogram mednarodnega roverskega tabora, ki bo trajal od 29. julija do 8. avgusta 1931. Za prihode in odhode sta določena 29. julij in 8. avgust, tako da trajata taborni program od 30. julija do 7. avgusta 1931.

Sreda 29. julija: Prihod in postavljanje tabora (dopoldne in popoldne), zvečer pa prosto.

Četrtek 30. julija: Dop.: konferenca; pop.: urejevanje tabora, splošna orijentacija, izleti v bližnjo okolico; zvečer: otvoritveni taborni ogenj.

Petek 31. julija: Dop.: konferenca; pop.: izleti v okolico; zvečer: prosto.

Sobota 1. avgusta: Dop.: konferenca; pop.: priprave za proslavo 1. avg. in parado 2. avg.; zvečer: švicarska narodna proslava, demonstracije.

Nedelja 2. avg.: Dop.: služba božja; pop.: parada, demonstracije narodov; zvečer: veliki taborni ogenj.

Ponedeljek 3. avg.: Celodnevni izlet.

Torek 4. avg.: Celodnevni izlet.

Sreda 5. avg.: Dan počitka. Zvečer »tih« taborni ogenj.

Četrtek 6. avg.: Celodnevni izleti. Zvečer prosto.

Petek 7. avg.: Dop. in pop. prosto. Zvečer: poslovljni taborni ogenj.

Sobota 8. avg.: Zaključek in odhod.

Mednarodni tabor na Švedskem. Švedski skavtski savez priredi od 10. do 21. julija v Kullji (Švedska) mednarodni tabor, ki se ga bodo udeležili tudi nekateri Jugoslovani (med njimi delegat Dravske župe br. Berce-Delfin). Po prejetih prospektih bo tabor vzorno urejen. Podrobnosti o taboru še prinesemo.

Vsak deveti Parižan ima avto.

Glasom službene statistike ima Francija en in četrt milijona avtomobilov, katerih število je naraslo lani za 243.000. Francija je danes na tretjem mestu na svetu glede števila avtomobilov. Na vsakih 25 Francozov in vsakih 9 Parižanov pride en avto.

M. Zevnec

V senci jezuita

Zgodovinski roman

142

»Ali mi boste vsaj pustili izbrati mesto, kjer naj me izpustite?«

»Kakor bo... povejte pa vseeno. Kam želite, da vas odvedeta? Opozarjam vas samo, da mora biti dovolj daleč od Pariza...«

»Mesto, kamor si želim, je res da precej blizu — toda prisegel bi vam lahko pri sv. križu, da ga ne zapustim, dokler ne mine osem dni, kar bi pravzaprav tudi odgovarjalo vašemu načrtu...«

»No... in katero je to mesto?«

»Fontenblot!« je rekel Lojola, ki mu je bilo popolnoma neznan, koliko se je brigal Manfred za kraljevo preselitev v to mesto.

Manfred se je zahotel:

»Recite mi rajši, da naj vas odvedem za roko do kralja francoskega, vašega dičnega prijatelja, od katerega bi vam bilo potem samo še treba zahtevati mojo glavo!«

»Do kralja francoskega!« je zajecel Lojola. »Mojte se... hotel sem ne samo umakniti za nekaj časa v samostan, ki je v tem mestu.«

Manfred je pogledal Kokardera preko rame:

»Ali si videl v Fontenbloju kak samostan?«

»Vrag naj me vzame, če je tam kaj sličnega...«

»Vidite gospod... v Fontenblo vas ne moremo poslati.«

»Naj bo! Izberite si sami mesto, kamor me pošljete. Vprašal bi vas samo nekaj: Kdaj naj odidem iz Pariza?«

»Še ta hip!«

»Naj bo!« je ponovil Lojola, kakor da privoljuje v žrtev, toda z notranjo radostjo, ki je Manfred ni prezrl.

In Manfred je nadaljeval:

»Zgoraj pred vrati te hiše stoji udobna popotna kočija, opremljena z vratici, ki se zaklepajo s ključem. Opozarjam te še, Kokarder, da je v skrinji pod sedežem vreča, v kateri najdeš vse, kar je potrebno za noč.«

»Dobro!« je dejal Kokarder.

»Zgodilo pa se bo takole: vsi pojdemo gori, prečastiti stopi v kočijo, ne da bi pisnil, ker ve, da mu porinem tri palce tega bodala v grlo, kakor hitro izusti le besedico... Nato prisede k niemu naš vrli prijatelj Fanfar; mi zaklenemo vrata; nato sede Kokarder na kozla in udari po čilih normanskih konjih, ki jim bo čast voziti odličnega lopova...«

»Pripravljen sem vas ubogati brez odpora. Toda vi izrabljate svojo moč, in ne protivim se vam samo zato, ker ne maram, da bi kdo rekel: služabnik božji se je branil sile s silo. Povejte mi, kje bom spet svojo prejšnjo tajnost,« je dejal Manfred resnobno, »zdaj pa ohranim jaz svojo!... Kokarder poslušaj!...«

Manfred in Kokarder sta odšla iz kleti.

Nazaj ju ni bilo celo uro.

Gotovo je dajal Manfred Kokardemu natančna navodila.

Ko pa je minila ura, se je Manfred vrnil v klet.

»Pojdite z mano?« je rekel Lojola.

»Ali lahko vsaj izvem, koliko časa bo trajalo potovanje?«

»Eh! Par ur... Pojdite in mislite na to, da ste mrtvi kakor hitro slišite glas iz vaših ust...«

Manfred je šel naprej.

Sledil mu je Lojola.

Za menihom je stopal Lantné z bodalom v roki.

Fanfar je korakal na koncu.

Pred blazinarjevimi vrati je stala v resnici popotna kočija. Manfred je mignil, in Fanfar je sedel vanjo. Kokarder je ždel že prej na svojem kozlu.

Ko je stopil med Manfredom in Lantnéjem na hišni prag, se je ozrl Lojola naglo na desno in levo.

Toda ulica je bila prazna.

Samo par paglavcev je merilo kočijo z radovednimi pogledi.

Lojola je vztrepetal od gneva ter zlezal v kočijo mrmraje:

»Jezus vas naj prekolne!«

Takoj nato je zaklenil Kokarder vrata in vteknil ključ v žep svojega jopiča.

»Srečno pot!« je zaklical Manfred.

Konja sta potegnili in voz je oddrdal.

Potopljen v poltemi svoje kočije je premišljal Lojola o vsem, kar se mu je bilo pripetilo. Ne le, da je bil ukanjen in poražen na črti — tudi glavni namen njegovega potovanja na Francosko je bil ponesrečen: namen, spraviti v kraljevo neposredno bližino človeka, ki bi mu poročal o vseh vladarjevih mislih, željah, besedah in dejanjih.

Počasi si je bil pridobil Lojola velikega profosa in ga pripravil po malem tako daleč, da ni le sprejel tega opravila, temveč se je še sam potegnil zanj.

A veliki profos je bil zdaj izgubljen zanj.

Neumorni duh jezuitskega poglavarja je mislil že zdaj na bodočnost in si postavljati nove baterije.

Sklenil je, da sleče haljo, kakor hitro mu vrnejo svobodo, ter si kupi konja in zdirja naravnost v Fontenblo.

Nato bo njegova prva skrb, da spravi na Monklarjevo mesto eno izmed svojih kreatur; ni se bal, da ne bi mogel pregovoriti Franca I.

Kadar doseže to, poruši makar ves Pariz, samo da dobi v svojo pest Manfreda in Lantnéja.

Toda ta srečni dan še očitno ni bil današnji, zakaj kočija je drdrala še vse naprej.

»Enkrat mora vendar obstati!« je mislil Lojola sam pri sebi. »Če drugega ne, moramo premeniti konje; morda se mi takrat ponudi prilika.«

Napočila je noč.

Toda voz je nadaljeval svojo pot.

Ves ta čas je zehal Fanfar tako vneto, da bi si bil kmalu izpehnil čeljusti. Napol mrtev je bil od zasplosti in od gladi, a si ni upal zaspiti.

Nazadnje pa, ko se ni mogel več premagati, je potkal na vrata.

»Takoj!« je odgovoril Kokarderev glas. »Potrpi hudiča!«

Ura je bila dve, ko se je ustavila kočija. Lojola je napol vse svoje sile v željnem pričakanju.

»Odprti!« je zaklical Kokarder.

Fanfar je ubogal z neverjetno naglico.

»Kakšno hudičevo naročilo nama je dal ta Manfred!« je vzkliknil. »Ali je treba takšnih komedij zaradi tega smrdljivega vraga?... Kar zadavim ga, pa bo vse v najlepšem redu...«

»Ne boš! Izvršiti morava, kar nama je bilo naročeno in spraviti prečastitega na določeni kraj...«

»Ali jaz umiram gladi! Če pojde tako dalje, moram znoreti!«

»Bodi brez skrbi. Ura najinega obeda je prišla.«

Lojola je gledal željno skozi odprta vrata.

Menil je, da stoji kočija v kaki majhni vasi ali mestecu; morda je bilo že konec tega prisilnega potovanja...

V svoje veliko začudenje in še bolj veliko vznemirjenje je zapazil, da se je ustavil voz na odprtem polju, sredi temne, docela zapuščene ceste!

»Kam pa me vendar peljate?« je zarohnel.

»Poslušajte, prečastiti oče... nič več vas ne marava puščati v negotovosti... peljeva vas v Burgundsko, v Dijon...«

»V Dijon?« je vzkliknil menih. »Pa zakaj v Dijon?«

»To mi je docela neznan, prečastiti oče.«

»Ali do tjakaj potrebujemo najmanj štiri dni!«

»Skoraj da!«

»Kje pa prenočimo?«

»Človek bi dejal, da vam ni prenerodno v kočiji...«

»Naj bo — zame, ki sem vaju neprilik in trpljenje; ampak vidva reveža!...«

»To vas naj nikar ne vznemirja prečastiti.«

S temi vprašanji pa je hotel Lojola samo prikrib globoko radost, ki ga je bila navdala.

»Štiri dni potrebujemo v Dijon, v štirih dneh se lahko vrnem v Fontenblo... no, nič še ni izgubljenega!«

Medtem je bil pripravil Kokarder skromen obed.

Obesil je konjema vsakemu po eno vrečo z ovsom; prej pa je še izpregel Normanca in ju napojil v potoku, ki je žuborel kakih deset korakov od ceste; in ko je oskrbel konja, se je Kokarder pobrigal za ljudi.

Večerjali so v kočiji ob svitu svetiljke.

Tudi Lojola se ni branil hrane in je jedel z izbornim tekotom; pokazal se je pravzaprav dobre volje ter se zapletel z svojima stražnikoma v razgovor, v katerem jima je začel praviti, v kakšnih bitkah se je boril, preden se je posvetil za duhovnika.

Kokarder in Fanfar sta kar zijala, ko sta poslušala zgodbo o prekrasnih udarcih, ki jih je menih zadajal in dobival bivše dni.

Zgodilo se je, da je vzkliknil Kokarder:

»Križ božji, oče, kako imeniten rokovnjač bi vi bili! Kakšna škoda, da ste se izpridili!«

Lojola se je zasmejal in izpraznil kozarec dobre vina, ki mu ga je natočil Kokarder.

Ni se zmenil za to, kar je bilo čudnega v Fanfarjevem poklonu, zakaj zdelo se mu je odveč pridigati rokovnjačema.

Ko jim je minila ura takšnega razgovora, sta bila Kokarder in Fanfar uverjena, da menih ni tako slab človek, kakor sta bila mislila izprva.

In skoraj prisrčno sta želela vrla tovariša prečastitemu lahko noč, ko sta zapustila kočijo in skrbno zaklenila vrata.

Nato sta se zavila vsak v svojo odejo in zaspala spanje pravičnega.

Ko se je jutraj pokazalo solnce, so nadaljevali pot kakor prejšnji dan; ti dnevi so minili Lojoli dokaj naglo.

In minilo jih je pet.

Peti dan zvečer, ko so sedli vsi trije — zdaj na videz najboljši prijatelji, ki si jih more človek misliti — k večerji, je vprašal Lojola:

»Zdaj pa res ne moremo biti več daleč od Dijona: nemara bi dospeli tja še noč, ako se peljemo dalje?«

Kokarder se je zakrohotal.

»Dijon!« Tam smo bili že danes opoldne!« je zaklical.

Lojola je prebledel in malo je manjkalo, da ni opustil vloge veselega tovariša, ki jo je bil začel igrati.

A že je nadaljeval Kokarder:

»Baš to sem vam hotel povedati... Naročeno nama je, da naj vas peljeva — ne v Dijon, marveč v Lyon...«

Menih je skoro zakričal od gneva.

Toda premagal se je in odgovoril z brezbrzi glasom:

»Dijon ali Lyon... to mi je vseeno.«

»Bravo!« je rekel Fanfar veselo. »Pravo veselje je spremljati tako vrlega tovariša.«

V Lyonu je zvedel menih, da ga peljeta rokovnjača v Avinjon...

V Avinjonu sta mu razodela, da ga spremita še do Marselja.

V Dijonu je storil Lojola, kakor da sprejme nadaljšanje svojega potovanja drage volje.

K mojstru, ker je ceneje!

Čenjenemu občinstvu se priporočam za oddajo novih tapetniških del, kakor tudi popravil. Pri meni dobite madrace že za Din 250.—, otomane za Din 500.—, žične vloge za Din 120.—, rolete, zavese itd. B. Jagodič dr. Sedaj Vojaški trg 1. 1835

Plačilna natakarcica

z večletno prakso želi premeniti mesto s 1. ali 15. julijem. Naslov v upravi »Večernika«. 1839

Otvoritev mesnice.

Čenjenemu občinstvu vljudno naznanjam, da sem otvoril v Tomšičevem drevoredu št. 35 mesnico. Prodajal bom vedno sveže in prvovrstno meso. Čenj. občinstvu se najvljudneje priporočam Radi Jožef. 1836

Nabavljalna zadruga v Mariboru.

Rotovski trg 2. sprejme blagajničarko za svojo gostilno. Prednost imajo izvežbane v delikatesi. 1832

Glasovir na prodaj!

Dnevno od 10.—11. ure. Grajski kino. 1831

Trgovskega učenca ali učenko

z dobro šolsko izobrazbo sprejme K. Wesiak, Cankarjeva ulica 2. 1748

Prodajalko,

zmožno slovenščine in nemščine, prvovrstno moč, sprejemem. Pismene ponudbe z referencami in zahtevami pod »Zmožna« na upravo »Večernika«. 1790

Kopalna čepice

od Din 8.— naprej. Eksportna hiša »Luna«, Maribor, Aleksandrova cesta. 1719

Tapetniškega vajenca

z dobro šolsko izobrazbo sprejme K. Wesiak, Cankarjeva ulica 2. 1747



zastopniki se sprejmejo

Singer šivalni stroj

poceni prodam. Studenci, Kralja Petra cesta 90. 1821

Nastavljamo

v vsakem kraju provizijske zastopnike zavarovalne stroke. Ponudbe pod »Lep zaslužek« na upravo. 1755

Rabljeni avto in moto gumi plašče

kupuje v vsaki količini mehanična delavnica Justin Gustinčič, Tattenbachova 14. 1566

Kovčke za potovanje

vsake velikosti in vrste, ročne torbice, aktovke, listnice, nogometne žoge, nahrbtnike, sportne pasove itd. v največji izbiri in po najnižji ceni dobite pri Ivanu Kravosu, Aleksandrova cesta 13. 1389

Ali že veste,

da pere »Triumf« Pavel Nedog ovratnike tako lepo, da izgledajo kot novi?

Sobo in črkoslikanje,

vedno najnovejši vzorci na razpolago izvršuje poceni, hitro in okusno Franjo Ambrožič, Grajska ulica 3 za kavarno »Astoria«. X

Avto in motorno kolo s prikolico

v prav dobrem stanju ceneno na prodaj. Naslov v upravi »Večernika«. 1823

Kopalne obleke

od Din 45.— naprej. Eksportna hiša »Luna«, Maribor, Aleksandrova cesta. 1823



Hlito popravilo ur,

ceneno in točno z 1—5letnim jamstvom pri tvrdki A. Stojec, Maribor, Jurčičeva ulica št. 8. Po stenske in stoječe ure se pride na dom. XVI

Sam! se prepričajte,

kako ceneno dobite aktovke, kovčke, torbice, listnice, usnjate kovčke, kovčke za potovanje, preobleke, gobljate torbice, kovčke za kopanje, necesere itd. v novo otvoreni torbarski delavnici, Kopališka ulica 2. Vsa ta dela se izdelujejo v lastni delavnici. Popravila se izvršujejo garantirano dobro, točno in po najnižji ceni. Se priporoča Karlo Josip, torbar, Maribor, Kopališka ulica 2, Scherbaumov paviljon. 1798